

**Miljø- og
Ligestillingsministeriet**
Departementet

Folketingets Miljø- og Fødevareudvalg

Den 11. oktober 2024

Sagsnummer: 2021-1298

MIM

./ Vedlagt fremsendes til udvalgets orientering talepapir fra møde i Folketinget Europaudvalg den 11. oktober 2024 om tidligt forhandlingsoplæg vedr. plastgranulat (punkt 2) samt rådsmøde (miljø) den 14. oktober 202

Med venlig hilsen

Magnus Heunicke / Henrik Hedeman Olsen

Forelæggelse i FEU om rådsmøde (miljø) d. 14. oktober 2024
samt tidligt forhandlingsoplæg vedr. plastgranulat

Møde i Folketinget Europaudvalg den 11. oktober 2024 om tidligt forhandlingsoplæg vedr. plastgranulat (punkt 2) samt rådsmøde (miljø) den 14. oktober 2024 (punkt 3).

(Det talte ord gælder)

Svar

- Jeg vil i dag forelægge én sag **til tidligt forhandlingsoplæg**, og derefter vil jeg forelægge dagsordenen for miljørådsmødet den 14. oktober, hvor der er tre sager på. Sagerne på miljørådsmødet forelægges alle **til orientering**.
- **Punkt 2** på dagsordenen vedrører Kommissionens **forslag til forordning om forebyggelse af tab af plastgranulat for at reducere mikroplastforurening**.
- Sagen forelægges til tidligt **forhandlingsoplæg**.
- Formandskabet regner med at lande en generel indstilling på december rådsmødet, så derfor forelægger jeg sagen til forhandlingsoplæg i dag.
- Vi drøftede forslaget her i udvalget tilbage i marts, hvor vi også havde det på rådsmødedagsordenen.
- Plastgranulat er det råmateriale, der bruges i plastikproduktionen. Det er typisk i form af nogle meget små plastikugler. Det bruges for eksempel til at producere drikkeflasker, legoklodser og andre plastikprodukter.
- Formålet med forslaget er at reducere tabet af plastgranulat i miljøet og dermed reducere forureningen med mikroplastik.

- Hvert år tabes der plastgranulat i naturen svarende til 7.200 lastvognslæs. Plastgranulat er dermed **den 3. største kilde til forurening** med mikroplast.
- Forslaget retter sig mod **producenter, lageroperatører og transportører** af plastikgranulat.
- Der foreslås forskellige tiltag, der skal sikre forebyggelse mod spild - og oprydning efter spild af plastgranulat.
- Blandt andet skal producenterne lave en risikovurderingsplan, og der stilles krav til udstyr og procedurer, der skal modvirke spild under opbevaring.
- De mellemstore og store virksomheder skal desuden certificeres, så det sikres, at de lever op til forordningens krav.
- For transportørerne er der ligeledes en række foranstaltninger, der skal forebygge og håndtere tab under transporten.
- **Regeringen** finder det vigtigt, at forureningen med mikroplast reduceres. Og vi bakker derfor op om forslaget og dets formål.
- Oplægget til den danske linje i forhandlingerne er indeholdt i regeringens indstilling til **forhandlingsoplæg**, som jeg nu vil læse op:
- *Det indstilles, at man fra dansk side støtter forslaget, idet der:*
- *lægges stor vægt på, at forordningen effektivt forebygger tab af plastgranulat.*
- *lægges stor vægt på, at virksomheder kan anvende deres eksisterende system til certificering.*
- *lægges vægt på, at forordningen balancerer erhvervsøkonomiske konsekvenser og miljøeffekt herunder i fastsættelsen af grænsen for,*

hvilke virksomheder der pålægges skærpede krav (såsom krav om certificering) og for at sikre fortsat incitament til at genanvende plastik.

- *lægges vægt på, at krav til transport af plastgranulat på havet mhp. at forebygge tab af plastgranulat fastsættes internationalt i regi af IMO, og at EU arbejder på at sikre fremdrift i dette arbejde.*
- *lægges vægt på, at de obligatoriske krav til økonomiske operatører om forebyggelse og oprydning af tab af plastgranulat bygger på den i øjeblikket frivillige branchestandard Operation Clean Sweep.*
- *lægges vægt på, at der udvikles en implementerbar og retvisende standardiseret metode til at opgøre tab af plastgranulat.*
- *lægges vægt på, at der kan føres et effektivt tilsyn med ikke-EU-transportører af plastgranulat.*
- *lægges vægt på, at Kommissionen evaluerer den samlede indsats om at reducere mikroplastikforurening på tværs af kilder, sektorlovgivning og produktkrav.*

-
- Jeg vil nu gå videre til forelæggelse af dagsordenen **for miljørådsmødet den 14. oktober**. Der er 3 sager på dagsordenen, og de er alle **til orientering**.
 - **Den første sag** vedrører **Biodiversitetskonventionens COP16**.
 - Punktet hører under ministeren for grøn trepart. Men på grund af den nylige ressortændring har han bedt mig om at tage punktet.
 - Punktet er på rådsmødet til vedtagelse af **rådskonklusioner**, og jeg forelægger det til orientering.
 - Rådskonklusionerne indeholder EU's og medlemsstaternes forhandlingslinje til COP16.

- Det er den første partskonference siden vedtagelsen af Kunming-Montreal-aftalen på COP15 i 2022. Her lagde man rammen for arbejdet, der skal standse den globale biodiversitetskrise. Aftalen indebærer, at det globale tab af biodiversitet skal standses frem mod 2030, og at der derefter skal sikres fremgang frem mod 2050.
- På COP16 vil det overordnede fokus være på **implementering** af Kunming-Montreal-aftalen. Der er tre centrale emner der skal drøftes.
- **For det første** skal der aftales en effektiv ramme for **monitorering** af landenes indsatser. Det er Danmarks og EU's holdning, at der skal udvikles stærke indikatorer, der kan bruges til at måle fremskridt i implementeringen af aftalen.
- **For det andet**, skal der aftales en revideret strategi for **ressourcemobilisering**. Det vil sige i-landenes finansiering af udviklingslandenes indsatser. På COP15 blev der vedtaget globale finansieringsmål om at kanalisere 20 milliarder dollars om året til biodiversitetsformål i 2025, voksende til 30 milliarder i 2030.
- Man kunne imidlertid ikke blive enige om fondsstrukturen – så det skal man drøfte igen på COP16. Spørgsmålet er, om der skal være en selvstændig global biodiversitetsfond, eller om fonden skal henhøre under den globale miljøfacilitet – GEF. Danmark og EU's holdning er, at der ikke skal etableres en ny selvstændig fond der duplikerer GEF'en.
- **For det tredje**, skal man på COP'en drøfte indretningen af en ny mekanisme for deling af udbyttet fra **digitale sekvensinformationer** om genetiske ressourcer. Også kaldet DSI. Danmark og EU's holdning er, at en DSI-mekanisme skal leve op til de kriterier man blev enige om på COP15. Herunder at den skal være omkostningseffektiv, ikke lede til unødigt bureaukrati, og ikke forhindre åben adgang til data.
- Overordnet er det **regeringens holdning**, at der er behov for akut global handling for at stoppe biodiversitetskrisen. Regeringen støtter

derfor fuldt og helt op om en effektiv implementering af Kunming-Montreal-aftalen.

- Vi er selv gået foran herhjemme med *aftalen om et grønt Danmark*, som leverer konkrete svar på en række af udfordringerne for naturen herhjemme.
- Regeringen bakker naturligvis også op om, at EU udviser globalt lederskab på COP16.
- Regeringen kan derfor støtte rådskonklusionerne.
- **Den anden sag** på Rådsmødedagsordenen vedrører forhandlingerne af en **ny international plastikaftale**.
- Sagen er på rådsmødet til en **udveksling af synspunkter**. Vi skal drøfte EU's strategi og prioriteter i FN-forhandlingerne om en global plastikaftale.
- Ambitionen med forhandlinger er klar: Vi skal lande en internationalt bindende aftale, der sætter en stopper for plastikforureningen. Og det skal helst ske i år. Vi kan ikke vente længere.
- For hvert øjeblik vi tøver, vokser plastikproduktionen. Den er allerede fordoblet i løbet af de sidste 20 år. Vi skal begrænse produktionen, skabe bedre og klogere plastikprodukter, og styrke indsamling og håndtering af plastikaffald globalt.
- Desværre er der et stykke vej endnu. Forhandlingerne har været meget træge, og **parterne står fortsat langt fra hinanden**.
- Det er bl.a. i forhold til, om aftalen skal indeholde et globalt reduktionsmål for plastikproduktion. Det er i forhold til spørgsmålet om finansieringsmekanismer. Og om man skal stille krav til plastikprodukter om særlige plastiktyper og hvilke kemikalier de må indeholde.

- De olieproducerende lande, og de lande der har en stor plastikproduktion, frygter de økonomiske konsekvenser af ambitiøse krav. Det spiller mærkbart ind i forhandlingerne.
- Samtidig har parterne også vidt forskellige udgangspunkter i forhold til affaldshåndtering. I EU har vi allerede avancerede systemer for indsamling, sortering og håndtering af plastikaffald. Mens man i andre dele af verden kæmper med at få det mest basale på plads. For disse lande er det afgørende, at der er finansiel støtte til rådighed.
- **Danmark arbejder** sammen med kollegerne i EU og andre likemindedede lande for en **ambitiøs aftale**. Vi kæmper for et reduktionsmål for plastikproduktion og for strenge designkrav til plastikprodukter. Og vi kræver et stop for de mest problematiske plastikprodukter.
- Vi vil også sikre, at der indføres krav om udvidet producentansvar, så producenterne selv tager ansvar for deres produkters fulde livscyklus – fra produktion til affaldshåndtering.
- Og det er fortsat regeringens og EU's ambition, at **vi skal lande en aftale i år**. Det er langt fra givet, at vi kan opnå mere ved at vente. Måske tværtimod.
- Vi arbejder derfor stenhårdt på at få en robust aftaleramme på plads i år. Det skal samtidig være en aftale, der gør det muligt at hæve ambitionsniveauet fremadrettet under de kommende partskonferencer.
- Jeg skal for god ordens skyld oplyse, at Folketingets Miljø- og Fødevareudvalg løbende er blevet skriftligt orienteret om sagen forud for de enkelte forhandlingsmøder. Og jeg agter selvfølgelig fortsat at holde Folketinget orienteret om sagen.
- **Det sidste punkt** på rådsmødet er **EU's kemikaliestrategi**.
- Sagen er på rådsmødet til **udveksling af synspunkter**, og jeg forelægger den til **orientering**.

- Den vedrører implementeringen af EU's kemikaliestrategi fra 2020.
 - Kemikaliestrategien er banebrydende med dens visionære og ambitiøse tilgang til regulering af kemikalier i EU.
 - Strategien har en lang række indsatser og initiativer med fokus på bl.a. beskyttelse af sundhed og miljø, innovation, klare, effektive og stærke regler, og forsvarlig global forvaltning af kemikalier.
 - Den afgående Kommission har imidlertid ikke leveret på flere af strategiens initiativer. For eksempel er den lovede revision af REACH aldrig kommet. Det har jeg sammen med andre EU-kolleger løbende presset på for.
 - Det er derfor også vigtigt, at den nye Kommission kommer til at levere på implementeringen af strategien og de manglende initiativer.
 - I den forbindelse er det vigtigt, at vi i EU sikrer, at **kemikalier, der er forbudt i EU, ikke eksporteres** til tredje lande.
 - Det er vores politiske og moralske forpligtigelse at beskytte menneskers sundhed og miljøet globalt. På rådsmødet vil jeg derfor lægge særlig vægt på, at den nye Kommission leverer på et eksportforbud.
 - Derudover arbejder regeringen selvfølgelig fortsat for, at Kommissionen leverer på den længe ventede **revision af REACH** og størst mulig **udfasning af PFAS**.
 - Det er alt sammen vigtigt for at sikre et højt beskyttelsesniveau af vores sundhed og miljøet.
-
- Her til slut vil jeg under ”**Siden sidst**” på vegne af ministeren for grøn trepart oplyse, at vi den 3. oktober i år modtog et forslag fra EU-Kommissionen om ændring af anvendelsesdatoen for EU's Skovrydningsforordning (EUDR).

- Kommissionen foreslår, at man udskyder anvendelsesdatoen med 12 måneder, fra den 30. december 2024 til den 30. december 2025. Ministeriet for Grøn Trepert er i gang med at kigge på ændringsforslaget.
- Tak for ordet.